

Advokat Erik Gjøvenes
Universitetsgata 7
0164 OSLO

Vår dato: 30.05.2023
Vår referanse: 22/74664 - 10
Deres dato: 21.05.2023
Deres referanse: M 3964430.1

Vedtak - krav om sakskostnader

Sammendrag: Landbruksdirektoratet tar kravet om dekning av sakskostnader delvis til følge. Beløpet som dekkes utgjør kr 57 025,- ekskl. mva. Dette har vært vesentlige og nødvendige kostnader til advokatbistand i denne saken.

Landbruksdirektoratet har i forbindelse med omgjøring av omdisponerings- og delingsvedtak, mottatt krav om dekning av sakskostnader, jf. forvaltningsloven (fvl.) § 36.

Du krever, på vegne av Hydropower AS, dekning for utgifter til advokatbistand.

Bakgrunn for kravet

Sakens forhistorie er kjent for parten. Vi gjengir ikke denne.

Hydropower AS fikk i vedtak av 4. mai 2023 medhold i klage på vedtak av 20. juni 2022. Landbruksdirektoratet konkluderte med at det kunne gis dispensasjon til midlertidig omdisponering av 15 dekar fulldyrka jord i 25 år for montering av bakkemonterte solcellepaneler på nærmere angitte vilkår. Det ble også gitt samtykke til deling.

Krav om sakskostnader

Det samlede kravet lyder på kr 77 425,- ekskl. mva. Kravet gjelder kostnadene Hydropower AS har hatt som følge av å ha kjøpt advokatbistand i saken. I kravet viser du til at kostnadene var nødvendige for å få endret Statsforvalterens vedtak.

Landbruksdirektoratet bemerker

Når et vedtak blir endret til gunst for en part, skal han tilkjennes dekning for vesentlige utgifter som har vært nødvendige for å få endret vedtaket, jf. fvl. § 36.

Kravet om dekning av sakskostnader er fremsatt i rett tid, jf. fvl. § 36 tredje ledd.

Vi har gått gjennom bilaget og legger til grunn en totalsum på kr 77 425,- ekskl. mva. Du har oppgitt en timepris på kr 3 400,- ekskl. mva. for perioden 8.4.22 – 7.10.22. For datoen 29.3.23 har du oppgitt en timepris på kr 3 700,- ekskl. mva.

Vedtaket er endret til gunst for parten

En endring til gunst innebærer at den fornyede behandlingen ender med et vedtak som stiller parten i en bedre rettslig stilling enn det opprinnelige vedtaket. Ved Landbruksdirektoratets vedtak 4. mai 2023 ble vedtaket endret til gunst for Hydropower AS. Vilkåret i fvl. § 36 om endring til gunst er oppfylt.

Kravet om at kostnadene har vært «vesentlige» og «nødvendige»

Kravet som er fremsatt er av en slik størrelse som må sies å være «vesentlig». Spørsmålet Landbruksdirektoratet må ta stilling til er om kostnadene som kreves dekket, har vært «nødvendige for å få endret vedtaket».

Utgifter til arbeid med saken i tiden før Statsforvalterens klagevedtak av 20. juni 2022 har ikke medvirket til at klagevedtaket er endret til gunst. Kostnader til slikt arbeid kan ikke kreves dekket, da de ligger forut for vedtaket vi har endret¹. Timelisten viser at det fra 8.4.22 til 27.4.22 er 6 timer som knytter seg til arbeid før Statsforvalteren fattet sitt vedtak. Med en timepris på kr 3 400,- ekskl. mva. i 2022, utgjør dette til sammen kr 20 400,- ekskl. mva. som ikke kan dekkes. Vi avskjærer dekning for denne delen av kravet.

I utgangspunktet kan det dekkes utgifter for perioden mellom 20. juni 2022 og 4. mai 2023. Av timelisten som er oversendt er det oppført 16,75 timer til advokatbistand². Med en timepris på kr 3 400,- ekskl. mva. for 16,5 av timene og en timepris på kr 3 700,- ekskl. mva. for 0,25 av timene, utgjør dette kr 57 025,- ekskl. mva.

Spørsmålet er om den totale summen på kr 57 025,- ekskl. mva. for advokatbistand er dekningsverdige etter fvl. § 36.

Ved vurderingen av hvorvidt nødvendighetsvilkåret er oppfylt, tar vi utgangspunkt i følgende uttalelse fra Justis- og beredskapsdepartementets rundskriv G-1995-37:

«Ved vurderingen av om slik bistand har vært nødvendig, må det fortsatt legges vesentlig vekt på sakens vanskelighetsgrad og om saken har et komplisert faktum eller reiser kompliserte juridiske spørsmål. I saker hvor endringen skyldes endret skjønnsutøvelse, må det vurderes om bistanden har vært nødvendig for å vinne frem på dette grunnlaget.»

Videre må vilkåret ses i lys av hvor store verdier det er tale om³, og om det er objektiv årsakssammenheng mellom de pådratte utgiftene og den oppnådde endringen⁴. Nødvendighetskriteriet skal vurderes med utgangspunkt i partens subjektive oppfatning⁵, men det er likevel ikke parten alene som kan avgjøre hva som kan dekkes⁶.

Vi vurderer at de steg Hydropower AS har tatt i saken fremstår som naturlige tiltak i prosessen. Fakturaspesifikasjonene for advokatbistanden beskriver adekvate steg i arbeidet med å få omgjort Statsforvalterens vedtak av 20. juni 2022.

---

¹ Jf. SOMB 2014-1963

² 22,75 timer for datoene 8.4.22, 25.4.22, 26.4.22, 27.4.22, 20.6.22, 24.6.22, 29.6.22, 30.6.22, 4.7.22, 5.7.22, 6.7.22, 7.9.22, 7.10.22 og 29.3.23.

³ Jf. NOU 2019:5 side 459 jf. JDLOV-1999-20138

⁴ Jf. SOMB-2019-5140

⁵ Jf. SOMB-2020-252

⁶ Jf. SOMB-2015-2936 der det uttales: «I så tilfelle ville lovens begrensning til nødvendige kostnader ikke ha vært reell. Det er bare utgifter til tiltak som parten med rimelighet kunne anse som formålstjenlige, som er omfattet av bestemmelsen».

Etter en helhetsvurdering er vi kommet til at de utgiftene Hydropower AS har hatt til advokat i denne perioden, har vært nødvendige.

Sammenstilling:

Periode	Beløp	Utfall
8.4.22 – 27.4.22	Kr 20 400,- ekskl. mva. (ref. vedlagt timeliste, oppføringer fra 8.4.22 til 25.4.22)	Dekkes ikke
20.6.22 – 29.3.23	Kr 57 025,- ekskl. mva. (ref. vedlagt timeliste, oppføringer fra 20.6.22 til 29.3.23)	Dekkes
	SUM krevd beløp Kr 77 425,- ekskl. mva.	SUM som dekkes Kr 57 025,- ekskl. mva.

Da Hydropower AS er registrert i merverdiavgiftregisteret, vil sakskostnader bli utbetalt uten mva.

Vedtak: Landbruksdirektoratet innvilger delvis kravet om dekning av sakskostnader. Utgifter på kr 57 025,- ekskl. mva. har vært vesentlige og nødvendige kostnader i denne saken, jf. fvl. § 36.

Beløpet overføres omgående til klientkonto 6001 05 31880 og merkes med «Hydropower AS - 314968-002».

Dette er et enkeltvedtak som kan påklages, jf. fvl. § 29. Klagen må fremsettes senest tre uker etter at vedtaket kom frem til parten. Landbruks- og matdepartementet er klageinstans. Eventuell klage sendes til Landbruksdirektoratet.

Med hilsen
for Landbruksdirektoratet

Aud-Ingrid Krefting
seksjonssjef

Chris Drange Roksvåg
rådgiver

Dokumentet er elektronisk godkjent og trenger derfor ingen signatur.

Mottakere:

Advokat Erik Gjøvenes

Universitetsgata 7

0164 OSLO

